

● 1990 m. sausio 18 d. Ketvirtadienis ● Nr. 10 ●

LPS RADVILIŠKIO TARYBOS LEIDINYS

Kaina 10 kap.

Julius JASAITIS

SUNKŪS DEMOKRATIJOS MOKSLAI

Gyvename ištis idomiais laikais. Nespėjo dar atvėsti aistros po LKP XX suvažiavime paskelbto partijos savarankiškumo, ir vėl Lietuva vos ne viso pasaulio dėmesio centre: pas mus atvyko M. Gorbačiovas. Nepaisant mūsų asmeninių simpatijų ar antipatijų, vertinant šį „dešimtmečio žmogų“, kaip jį pakrikštijo žurnalas „Time“, negali nesistebėti jo išvalgumu, ištverme, tolerancija, drąsa vedant iš visų pusių klaurą ir nuo tariamojo socializmo deformacijų smarkiai perkreiptą pertvarkos šalį, kol kas sekia demokratijos jūra. Neeiliniame TSKP CK Plenumo išdėjęs į šuns dienas Lietuvos komunistus, M. Gorbačiovas, pasiūlęs atvykti į vietą, ne tik laimėjo laiko prieš konservatorius, bet ir sudarė galimybę jiems patiems pamatyti, kad Lietuva gyvena Nepriklausomybės laukimu. Net LKP, kuri yra nemažai prisidėjusi, kad jos netektume, Nepriklausomybės siekimą įvardijo kaip pagrindinį tikslą.

Ar patikėjo tuo tauta?

Spaudoje paskelbti duomenys apie stebuklingai išaugusį LKP reitingą rodo, kad mūsų simpatijos ir antipatijos keičiasi kaip pavasariškas oras. Partija, kurią Sąjūdis visą laiką stūmė į priekį, kuri dar nei spėjo pakeisti savo gremėzdiškos struktūros, nei atsisakė privilegijų, o tik deklaravo ketinanti dirbti Lietuvai, jau nešiojama ant rankų kaip mylimiausias kūdikis. Ar ne per anksti? Ar nederėtų šitam sūnui paklydėliui, kuris 50 metų nežinojo, kur jo namai, atšliaužti keliais ir, nuleidus galvą, paklūpoti?

Deja, per stalinistinės demokratijos metus mes tiek prisikvėpavome šio tvaiko, kad parklupusiam rankos nepadausim, o lipam per jį. Dvasininkijos atstovai pareiškė, kad rinkimuose į Lietuvos parlamentą „blokuos“ komunistus, išskyrus kelias žinomas asmenybes, ir kol kas šventai laikosi šio principo. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad dauguma komunistų, nepriklausomai nuo jų ištikimumo, noro, kompetencijos, pasiryžimo dirbti Lietuvai labui bus paženklinėti „netikėlių“ žyme, kad procentai parlamente bus svarbiau už žmones. Tai gal čia ta žadėtoji demokratija, į kurią lekiame be kvapo ir proto per kitų galvas?

Taip ir rajone mes „daužem“ partijos komitetą, kad jau nuo rudens kai kurie jo darbuotojai prašė liautis. Bene daugiausia kliuvo pirmajam sekretoriui

B. Zemkauskui. Normalioje demokratinėje valstybėje toks pareigūnas būtų priverstas atsistatydinti vien dėl to, kad liautųsi jo organizacijos kritika. Deja, mūsų rajono komunistams šitai nerūpi, nes B. Zemkauskas buvo išrinktas į LKP XX suvažiavimą delegatu ir LKP CK nariu.

Už ką tik jo nekritikavo: už biurokratinis metodus, nesiskaitymą su kitų nuomone, kabinetinį darbo stilių, vengimą išreikšti poziciją (iki pat suvažiavimo dienos B. Zemkauskas taip ir nepasakė, ar jis už savarankišką LKP), video aparatūros pirkimą be eilės. Niekada nebuvau jo gynėju, gal greičiau idėjinio oponentu, bet man atrodo, kad mes turime tokį pirmąjį sekretorių, kokio nusielpnėme. Kai kas naiviai galvoja, kad pakeitus B. Zemkauską, tarkim Murausku ar Barkausku, padėtis rajone pasikeis. Prekybos ministrą pakeitė. Ar jaučiate pagerėjimą? Tik kai mes tiek pasikeisim, kad I-jam sekretoriui paprašius be eilės videomagnetofono, pardavėjas jį pasiųs į politinio tobulinimosi kursus, o mums rūpės, kad išrinkti į vadovaujančias pareigas būtų ne šiaip „geri vyrai“, o tie, kurie turi naujų idėjų ir neabejingi rajono reikalams, bus galima kalbėti apie kokias nors permainas mūsų gyvenime. Reikia atminti vieną dalyką: „drakonas“ glūdi mummyse. Kol bus videomagnetofonų ar kitokių prekių trūkumas, tol bus ir tokių pirkimų. Temeta akmenį į I-ąjį sekretorių (o tokių pirkėjų buvo 16) tas, kas sugebėtų atsisakyti pirkti videmagnetofoną.

Aš manau, kad mes turime ne vien „mėtyti“ nuo kėdžių (kur garantija, kad kitas bus geresnis?), bet siekti pakeisti esamas struktūras, tame tarpe ir paskirstymo tvarką, kurioje galimi tokie piktnaudžiavimai. Deja, konstruktyvių siūlymų nesigirdi, užtat pykčio ir įtūžio — ganėtina.

Manau, kad ateitis turėtų priklausyti ne tiems, kurie nori griauti „pasaulį iš pamatų“. Istorija ne kartą įrodė, kad protas dažnai yra priverstas nusiileisti brutaliai jėgai, tačiau demokratinės valstybės nesukursime vien su kūju ir pjautuvu tiek tiesiogine, tiek perkeltine prasme.

Ir pabaigai dar vienas pastebėjimas. Atvykus M. Gorbačioviui, prieš pasisveikinimą A. Brazauskas ir kiti Lietuvos vadovai nusiėmė skrybėles, o didžiosios šalies vadovas to nepadarė. Kada būsime lygūs?

PAREIŠKIMAS

Pastaruoju metu į rajono Sąjūdžio tarybą kreipiasi gyventojai, teiraudamiesi, kaip reaguoją Sąjūdis į gruodžio 29 d. respublikinės televizijos laidą „Labas rytas“. Kaip žinia, toje laidoje buvo kritikuojamas LKP CK narys ir Radviliškio rajono komiteto pirmasis sekretorius B. Zemkauskas. Rajono Sąjūdžio taryba mano, kad po 6-ojo LTSR Konstitucijos straips-

nio pakeitimo piketo organizavimas ir reikalavimas pakeisti vieną ar kitą sekretorių gali būti vertinamas kaip Sąjūdžio kišimasis į LKP vidaus reikalus. Įvertinti televizijos reportaže atskleistus faktus derėtų Liaudies kontrolės komitetui ir LKP rajono komitetui. Pertvarka partijoje pirmiausia turi būti suinteresuoti patys komunistai. Tikimės, kad rajono komunistų organizacija

po XX LKP suvažiavimo ryžtingiau pasuks demokratijos ir viešumo keliu. Kito būdo pademonstruoti savo gerą valią ir kilnius siekius šiandien nėra. Siūlome RVK ir LKP RK iki sausio 25 d. organizuoti susitikimą su gyventojais, kurio metu būtų oficialiai pasiaiškinta dėl videoaparaturės paskirstymo ir laidoje „Labas rytas“ pateiktų faktų.

**LPS RADVILIŠKIO RAJONO
TARYBA**

Patariame, siūlome, laukiame...

Vieningai pritariame rajono Žaliųjų koordinacinės tarybos, Lietuvos Žaliųjų partijos Radviliškio tarybos 1989 m. gruodžio 14 d. LPS rajono leidinyje „Kelias“ Nr. 9 paskelbtam pareiškimui dėl pareiškto nepasitikėjimo ir reikalavimo atsistatydinti LKP Radviliškio rajono pirmajam sekretoriui B. Zemkauskui, rajono LDT vykdomojo komiteto pirmininkui V. Tomkevičiui, plano komisijos pirmininkui S. Martynovui.

Mūsų nuomonė vieninga ir dėl LKP rajono komiteto darbuotojų etatų sumažinimo iki 5–6 žmonių. Tai būtų ne tik ekonomiškai, bet ir humaniškai. Atsirastų galimybė suteikti patalpas gamtos saugos draugijos, ekologijos švietimo kabinetui įrengti ir kitoms visuomeninėms organizacijoms bei partijoms.

Mūsų kolektyvo dirbantieji, tame tarpe eiliniai komunistai, nepritaria partinių darbuotojų atlyginimų pakėlimui bemaž 50 proc., kai minimalios pensijos yra tiesiog elgetiškos. Infliacija baigia suėsti paskutines senųjų ir kitų žmonių, gyvenančių žemiau skurdo ribos, santaupas.

Mes siūlome LKP vadovybei, partijos rajono komiteto funkcionieriams viešai atsakyti atlyginimo padidinimo. Juk iš Maskvos siunčiami nepagrįsti prekių pinigai, nepagerins gyvenimo Lietuvoje. Tegul partijos pinigai gal geriau eina vargstantiems. Tokie liaudies planai, o juk partija žada tarnauti liaudžiai.

Liaudies planai — partijos planai.

Radviliškio rajono katilinės ir šiluminių tinklų LPS grupės nariai:
Lietuvos Žaliųjų partijos narys
Vladas Bartkus;

TSKP nariai:

Algirdas KAČENAS,
Petras IVANOVAS,
Stasys KIVYKIS;

kiti LPS grupės nariai:

Aleksas BANYŠ,
Gintaras REMEIKA ir kt.
Viso 35 parašai.

KADA PAGALIAU, KADA?!

Praėjusių metų spalio 2 d. Seduvoje įvyko pirmasis rajone Sąjūdžio rinkimas. Jame žmonės pirmą kartą turėjo laimės pamatyti rajono vadovus. Valdininkai užtikrino, kad visi reikalavimai bus įvykdyti. Seduviečiai ėmė ir patikėjo, tačiau stipriai apsiriko.

Vienas reikalavimų buvo iškelti miesto sąvartyną, kuris, net neįjauki ir sakyti, buvo apsmėgęs dalį senųjų žydų kapinių teritorijos. Tula, kurčią etiniams pasvarstyti, jaudino labiau apčiuopiami ir užuodžiami faktai, pvz. sąvartynas prasidedantis ir jokiame žemėlapyje neužfiksuotas dešinysis Nauduvos upelio intakas. Kitą piktinimą uodų ir mūsų migravimas maršrutu „Sąvartynas—skerdykla“, priklausomai nuo to, kur atveža šviežienos...

Gruodžio 8 d. (1988 m.) gavome laišką nuo Komunalinių įmonių kombinato direktoriaus S. Gulbino, kuriame jis dėkoja „už paramą, sparčiau sprendžiant komunalinio ūkio problemas“. Džiaugiamės sužinoję, kad „nebepilamos fekalinės atliekos, o 1989 m. bėgyje sąvartynas bus pilnai paruoštas rekultivacijai“.

Tuo tarpu srutovežiai ėmė važiuoti kažkur už Raudondvario, kol nesukruto tarybinio ūkio-technikumo vadovai ir nepasake tvirtu „ne“. Kas gi vyksta toliau? Išvalgūs skaitytojai pasakys, kad nesudėtingos išpylimo operacijos vėl vyksta Seduvoje. Deja, jie bus teisūs. Sąjūdžio atstovai dar kartą važiuoja į „sostinę“, pas rajono plano komisijos pirmininką S. Mar-

tynovą. Sis paskambina S. Gulbinui ir perduoda mums: „nebepilsim“. Melas! Toks žaidimas negali ilgai tęstis, ir š. m. spalio 4 d. Seduvos gyventojų susirinkime išdrąsinęs S. Gulbinas išrėžia: „vežam ir vešim“. Metai praėjo, pažadai „irto muilo burbulu. Ar ne todėl to muilo ir trūksta, kad jis taip neracionaliai panaudojamas?

Zinoma, per tą laiką karštingiškai buvo projektuojamas naujas sąvartynas. Bet kokia nelaimė! Vieta parinkta netikusi. Prastavonių kaimo gyventojai pakėlė triukšmą, ėmė rinkti parašus. Ir teisingai darė — parinkta melioruota vieta, su pralaidžiu smėlio gruntu. Visai šalia Daugyvenės ir žvyrduobės, kur vasarą maudosi tiek vietiniai, tiek seduviečiai. Spalio 31 d. susirinkę Vėriškių tarybinio ūkio dirbantieji nepasidavė rajono vadovų spaudimui ir žemėtvarkininko A. Valio įtikinėjimams, kad ten nėra jokios maudyklės (mat, tokia neužregistruota jo popieriuose) ir kad palankūs vakarų vėjai leis kai kada poilsiauti be dukokaukių. Nepavyko taipogi seduviečių ir vėriškių sudaužti kaktomis.

Ir vis dėlto — kodėl metai sugaišti veltui, kodėl netikusiems projektams švaistomi pinigai, kodėl tebeteršiama Seduva? Kokios kaltininkų pavardės? Nors S. Martynovas ir pažadėjo, kad seduviečiai dar tris metus nematys sąvartyno, drįstame klausti — kada pagaliau, kada?

K. PAKŠTAS

DAR KARTĄ APIE ŽEMĘ

Norint mums išsikovoti Lietuvos nepriklausomybę, reikia pirmiausia panaikinti baudžiavą, išmokyti gyventi ir dirbti be prievaizdų, kurie dabar daugiausia prisdengę partiniais bilietais, kad niekas nenustumtų toliau nuo lovio.

Aš esu Baisogalos apylinkės gyventojas. Mano proseneliai, seneliai, tėvai ir mes, vaikai, gimėme ir užaugome Deuderių kaime, kurį mūsų ūkio direktorius Pranas Meilus perkrikštijo į Biliūnų kaimą. Kadangi biurokratams jau pradėjo slėsti minkštos kėdės iš po sėdimos vietos, tai nori nenori reikia versti kailį. Kurie pernai su nagais draskė mano pakabintą trispalvę vėlavą, dabar jau patys įsivaizduoja esą patriotais ir trispalvius ženklelius segasi prie krūtinės. Labai gerai, kad mes daug kalbame ir rašome apie sričių piktadarybes, bet ar ne laikas mums visiems prasišlapstyti akis ir pažiūrėti dabartinių sričių nusikaltimus. Nejaugi

mes, lietuviai, taip Dievo nuskriausti, kad savo tautos bėdas pamatome tik po 20, 40 metų, ir daugiausiai kaltiname kitus: rusus, lenkus, vokiečius. Mano supratimu, visos kančios mūsų pačių prisišauktos.

Dabar truputį atšilo. Kai kas ir žemės gavo, tik gink Dieve, ne Baisogalos eksperimentiniame ūkyje, nes čia biurokratų lizdas dar vieningesnis negu už raudonų Kremliaus sienų. Iš kontoros buvo pasiųsta darbuotoja, kuri specialiai klaidino kaimo gyventojus, kad aš už savo kaimo noris paimti 10 ha žemės ir aptversias kaimą nelyginant kinų sieną. Noris paimti kitų žmonių žemės, ganyklas, kaip parašė žemėtvarkininkas A. Valius spalio 19 dienos rajoniniame laikraštyje. Jeigu rajono žemės dalinimo komisija šrinkta vykdyti P. Meilaus užgaidas, teks per rinkti naują, truputį drąsesnę, turinčią savo nuomonę.

Feliksas ŠARAUSKAS

„Geram vyru“ butas be eilės

Šiaulių geležinkelio apygarda 1989 m. gruodžio 21 d. sprendimu Nr. 120 kreipėsi į Radviliškio rajono LDT vykdomąjį komitetą, prašydama patvirtinti 2 kambarių ir virtuvės 33,7 kv. m buto, esančio Radviliškio m. Gedimino 35–29, išskyrimą Lokomotyvų depo vyr. inžinieriui Grudko Ivanui Iljičiui, kurio šeima susideda iš 3 asmenų. I. Grudko eilėje butui gauti nestovi.

Ką galvoja apie tokį butų skyrimą „geriems vyrams“ darbo kolektyvas?

„Kelio“ redakcija

KODĖL BUVO ATSIŠAKYTA IŠKELTI BAUDŽIAMĄJĄ BYLĄ?

1987 m. vasario-birželio mėnesiais Radviliškio m. Gedimino gt. Nr. 7, Darbų vykdytojo baras atliko santechninių įrengimų kapitalinio remonto darbus. Darbams vadovavo ir atliktų darbų priėmimo aktus pasirašė darbų vykdytojas V. Žemaitis. Techninę kontrolę vykdė ir ant aktų pasirašė butų ūkio valdybos vyr. inžinierius V. Petkevičius.

Patikrinimo metu nustatyta, kad ne visi užaktuoti santechniniai prietaisai buvo pastatyti Gedimino gt. name Nr. 7. Į atliktų statybos remonto darbų priėmimo aktus forma Nr. 2v(hr) įtraukta, o faktiškai liko nepastatytos 9 vonios, 6 plautuvės, 6 praustuvi, 14 klozetų ir 1 maišytuvas. Iš viso Gedimino gt. namo Nr. 7 prirašyta neatliktų darbų už 1680 rub., kurie buvo įtraukti į Darbų vykdytojo baro 1987 m. I pusmečio gyvenamo butų fondo kapitalinio remonto plano įvykdymą.

Prokuratūros tardytojas 1987 m. 9 d. nutarimu atsisakė iškelti baudžiamąją bylą dėl šių motyvų:

1. Neatlikti darbai už 1680 rub., atliekant santechninių įrengimų kapitalinį remontą Radviliškio m. Gedimino gt. Nr. 7, buvo aktuojami dėl to, kad sąmatoje buvo numatyta daugiau prietaisų, negu reikėjo namo remontui.

2. Jei neatlikti darbai buvo prirašyti tikslu parodyti geresnį planų vykdymą, tai šie veiksmai dėl mažareikšmiškumo nėra pavojingi visuomenei.

Toliau viskas rutuliojasi taip:

Kadangi vis tikslai neatliktų darbų prirašymu buvo padaryta reali žala (Darbų vykdytojo baro darbuotojai už 1987 m. II ketv. neteisėtai gavo 660,54 rub. premijų), rajono prokuroras su ieškiniu kreipėsi į Radviliškio rajono liaudies teisimą.

Teismas 1988 m. sausio 21 d. nutarimu civilinę bylą pagal rajono prokuroro ieškinį atsakovams Vytautui Žemaičiui, Bronislavui Lapinskiui, Juozui Čerbauskui ir Nijolei Grigaliūnienei dėl 536,13 rub. žalos atlyginimo nutraukė, kadangi atsakovai atlygino žalą. Iš jų priteista 37,70 rub. valstybinio mokesčio.

Kyla klausimas: kam tai naudinga? Iš byloje surinktos medžiagos matyti, kad užsakovas — butų ūkio valdyba (tuometinis viršininkas Antanas Verbliugevičius) galėjo atlikti visus remonto darbus einamojo remonto sąskaita, o neprirašinėti neatliktus darbus kaip kapitalinį remontą Gedimino gt. name Nr. 7. Vadinasi, tikslas buvo vienas: panaudoti santechninius įrengimus savo pažįstamų butų remontui.

Kas gi tie laimingieji, kuriems taip pasisekė:

1. Buvęs valstybės saugumo komiteto poskyrio viršininkas V. Bagdanavičius (dabar sėkmingai besidarbuojantis Vilniuje). Jo bute pakeista: vonia, plautuvė, praustuvas, klozetas.

2. Komunalinių įmonių kombinato darbuotojas S. Jeleckas. Jam pakeista vonia, plautuvė, praustuvas ir klozetas.

3. A. Ivoškevičius, gyv. Maironio gt. Nr. 5—8. Pakeista: vonia, plautuvė, praustuvas, klozetas.

4. Partijos rajono komiteto I-ajam sekretoriui B. Zemkauskui pakeista vonia, plautuvė, praustuvas, klozetas.

5. Vidaus reikalų skyriaus viršininkas A. Gaižauskas, kuriam pakeista plautuvė.

6. Visuomeninio maitinimo įmonių susivienijimo direktorė Sitavičienė, kuriai pakeista vonia.

7. Vėriškių eksperimentinio ūkio direktoriui K. Andrijauskui, gyv. Maironio gt. Nr. 5—21, pakeista vonia.

8. Vidaus reikalų skyriaus kriminalinio poskyrio inspektorius V. Ruchtinas, kuriam pakeista vonia, klozetas, praustuvas.

Pagal nustatytus normatyvus vonia turi tarnauti 40 metų, klozetas 40 metų, praustuvas ir plautuvės 15 metų. Anksčiau susidėvėjusius galima keisti išimties tvarka, tik esant motyvuotiems defektingiems aktams, pačių gyventojų sąskaita.

Bet tai taikoma tik paprastiems mirtingiesiems, o ne aukščiau išvardintiems valdžios vyrams, kurie negali ir nenori nieko laukti. Ir tiksliai patiems šiltai įsikūrus, galima lipti į tribūną ir eilinį kartą pareikšti: „Mes gyvename pirmojoje socialistinėje darbo žmonių valstybėje, kur valdžia priklauso liaudžiai, visi lygūs prieš įstatymus ir vyrauja teisingumas“. Ir niekam nesvarbu, kad Gedimino Nr. 7 name gyvenantiems nebuvo pastatytos 9 vonios, 6 plautuvės, 6 praustuvi, 16 klozetų, 1 maišytuvas. Žmonės palauks ir pavargs dar keletą metų. Juk laukti jie pripratę...

Vytautas BUTVILAS

LABDARA

Rajono Sąjūdžio taryba ir „Caritas“ sambūris gruodžio mėnesį suruošė labdaros akciją paremti menkai materialiai aprūpintus žmones. Aukos buvo renkamos viena savaitę. Akciją geranoriškai parėmė pavieniai žmonės ir keletas organizacijų. Surinkta 1798 rub. ir nemažai rūbų bei avalynės suaugusiems ir vaikams. „Caritas“ sambūrio iniciatyva, padedant apylinkių taryboms, išsiaiškinta, kam reikalinga materialinė parama ir aukos dalinamos — po 25—30 rub ir rūbai bei avalynė patiems šelpia-

Visi prisimename, kaip iškilmingai buvo pakelta tautinė vėliava virš kultūros rūmų. Tai buvo džiugus momentas, kuris ne taip dažnai pasitaiko ne tik žmogaus, bet ir tautos gyvenime. Todėl suprantamas buvo susijaudinimas, kurį pergyveno Radviliškio žmonės. Ne vieno akyse sužibo ašara, kai, lydima Tautinės giesmės žodžiais, Trispalvė iš lėto kilo stiebu aukštyn, kad skelbtų iš ten visiems apie prasidėjusį tautos atgimimą. Vėliava išdidžiai plėvėsuoja ir šiandien.

Laikas bėga. Nuo tos iškilmingos dienos daug kas pasikeitė. Tautinė

miesiems pasirenkant, kas tinkama. Jau sušelpia apie 70 žmonių. Rajono Sąjūdžio taryboje dar yra nemažai vyriškų ir moteriškų rūbų — paltų, kostiumų, suknelių ir avalynės. Ne visos piniginės aukos išdalintos. „Caritas“ rūpinasi, kad pašalpa patektų tiems žmonėms, kurie nepritekliaus jaučia labiausiai. Todėl prašytume rajono gyventojus informuoti Sąjūdžio tarybą (telef. 53134), jei turite žinių apie paramos reikalingus žmones. Kreipiamės ir į pačius gyventojus — skurdas ir nepritekliai nėra gėda. Tai mūsų valstybės bėda. Ateikite! Kiek galėsime — padėsime.

Esam dėkingi visiems, dalyvau-

siems labdaros akcijoje. Ir tiems, kurie kolektyviai rinko aukas — po rublį ar du. Ir tiems, kurie nepagalėjo po 100 ar 200. Visiems, sunėšusiems atliekamų rūbų. Džiaugiamės, kad rajone tiek daug žmonių, gebančių atjausti kito vargą. Akciją rengėme pirmą kartą, todėl neturime patirties. Rūbų pasirinkimas nesklandus, nes neturime patalpų, kur juos galėtų tvarkingai ir matomai sukabinti. Ateity žadame tokias akcijas rengti organizuočiau — ieškoti ryšių su prekybininkais, mokyklomis, Vykdомуoju komitetu.

LABDAROS AKCIJOS
ORGANIZACINIS KOMITETAS

Laukiame pasiūlymų

vėliava tapo ir valstybine Lietuvos vėliava. Šiandien trispalvė plėvėsuoja ne tik virš kultūros rūmų, bet ir virš valstybinių įstaigų. Vasario 16-osios ir kitų švenčių proga ji plaikstosi prie įmonių, gyvenamųjų namų.

Vėjo plaikstoma, lietaus plakama vėliava greitai suplyšta, blanksta jos spalvos, todėl būtina ją dažnai keisti, kas susiję su pinigineis išlaidomis, kurias padengia LPS rajono taryba iš savo lėšų. Artėja rinkimai, kuriuose dalyvaus ir Sąjū-

dis. Rinkiminei kampanijai bus reikalingos lėšos. Ir nemažos. Sąjūdžio tarybos išdės ne begalinis. Tad norisi pasitarti su rajono gyventojais, ar verta vėliavą laikyti virš kultūros rūmų, dabar kai Sąjūdžio būstinė persikėlė į naujas patalpas, o kultūros rūmai ir yra kultūros rūmai, virš kurių vėliavos paprastai nebūna. Pasiūlymus siųskite arba skambinkite rajono tarybai.

J. BUSKUS
Sąjūdžio iždininkas

DRG. Dubauskai, jums, kaip netikram šeduviečiui, ankstesnis aikštės pavadinimas nieko nesako. Jūs pradėdai Seduvos istoriją skaičiuoti nuo 1945 m. Mes, tikri šeduviečiai, aikštę menam kaip Laisvės. Perkrikštijo ją vėliau, kada žodis Laisvė buvo įtartinas.

Pergalių gali būti daug ir ne visos jos gali būti garbingos. Gali būti ir kruvina pergalė prieš silpną. Laisvė yra viena. Ji būtina kiekvienam, kas gyvas žemėje, nekaltant jau apie žmogų. Aikštė bus tik Laisvės!

Drg. Dubauską visą gyvenimą persekiojo priešų įvaizdis. Laisvė — blogai, neaišku ką ji reiškia. Dabar vėl nuo kažko gins tarybų valdžią. Ką žmogau bepadarysi būdamas tokio amžiaus? Niekas nebeapatikės nei Tamstos, nei Konešovo, nei kitų įtikinėjimais. Buvo gi jūsų amžius. Net 45 metus valdžios vairas buvo Jūsų rankose. Jūsų akyse išaugo nauja ponija darbo žmonių sąskaita, suklestėjo spekuliacija, korupcija, Jūsų akyse nuskurdo paprastas, sąžiningas darbo žmogus. Jūs nenorėjot to matyti. Reikėjo tada kovoti, ginti tarybinę valdžią, ginti darbo žmonių interesus, o ne pataikauti aukščiau sėdintiems. Juk negalėjot nematyti, kaip ponija kraunasi tūkstančius, keičia butus kaip pirštines, o vargšas darbininkas vargsta susispaudęs — su mažais vaikais, be tinkamos pastogės, vargsta durdamas

KĄ REIŠKIA ŽODIS „PERGALĖ“

gala su galu. Kur buvot, tarybų valdžios „gynėjai“? Kodėl privadėt darbininką prie skurdo, iš kurio dar neaišku, kada išbris. Kodėl išauuginot milijonierių klasę, kuri išaugo parazitoduodama. Dabar gint tarybų valdžios nebereikia. Jūs patys ją sugriovėt, pražudėt ir šiaudieną mums atsakykit, nes Jūs buvot prie valdžios vairo, buvot „mūsų protas, sąžinė ir garbė“.

Dabar, kaip žmonės sako, kada jau žemė obuoliais kvepia, einam gint tarybų valdžios, kurią sutrypėt patys. Jeigu ne tas gležnas Atgimimo daigėlis ir šiaudieną Jūs nestotumėt į kovą su blogiu, nes Jūs apsirūpinę. Sotus alkaną neatjaučia.

Sako, nacionalistai žudė tarybinius žmones. Gal priminti Dubauskui Grigaliūno Kazio, s. Kasparo, pavardę? Kazys Grigaliūnas, būdamas NKVD darbuotojas, vaidino miškinį. Bastėsi po kaimus plėšdamas, vogdamas, žudydamas žmones. Šaudė palikdamas mažus vaikus likimo valiai, šaudė senelius, jaunuolius. Vis miškinį vardu. Kai praėjo miškinį laikai, žmonės sužinojo, jog K. Grigaliūnas gyvena Vilniuje ir gauna personalinę pensiją. Jie bandė išsiaiškinti, bet Gri-

galiūną stoji ginti saugumas ir milicija. Girdi, taip reikėjo, tai buvę aukos vardan mūsų „pergalės“. Manau, Tamsta šito fakto nepažinysit? O ar vienas Grigaliūnas buvo NKVD darbuotojas — banditas? Į tai saugumas galėtų atsakyti.

Pamenu, dirbau Seduvos kultūros namuose. Estradinis ansamblis vasarą grodavo miesto parke šokių vakaruose.

Pirmadienį mane pašaukė į Vykdomąjį komitetą, kur drg. Dubauskas pareiškė, kad aikštėje buvo grojama antitarybinė muzika: Nieko nesupratau. Tada drg. Dubauskas tęsė „faktą“. Buvo dainuojama: „Senas sliekas liepą graužė, o sugraužęs apsilaižė“. Sako, neapsimetinėk, kad nesupranti. Juk liepa — tai tarybinė santvarka, o sliekas — fašistai. Fašistas sugraužė tarybinę santvarką ir apsilaižė. Būtų juokinga, jei nebūtų liūdna, kad tokie štai žmonės ieško liaudies priešo, gina tarybinę valdžią nuo sliekų, o jų pašonėje tarpsta spekuliantai, kyšininkai, tarybinę poniją ir raudonoji buržuazija. Kovokite! Grauzkite liepą! Būkite sliekas!

Emilija BRAJINSKIENĖ

Deputato „platforma“

Daugelis jau buvo pasiilgę TSRS liaudies deputato J. Kubiliaus „platformų“. Nekantresni, nesulaukę konkrečios paramos — nei mūlo, nei plytų —, jau pradėjo gailėtis išrinkę. Rajono lituanistai informuoja: sausio 15 dieną mūsų deputatas atsiuntė savo „platformą“ — Vilniaus universiteto profesorių V. Arešką, kuris lietuvių kalbos ir li-

teratūros mokytojams skaitė paskaitą „Išėivijos poezija“. Artimiausią pirmadienį sulauksime antros „platformos“ — lituanistus aplankys Universiteto docentė E. Bukelienė ir skaitys paskaitą apie išėivijos prozą. Tokių platformų pavydi visi rajonai. Jeigu būsime atkaklus, sulauksim svečių ir Kalbos šventėje, išigysime išėivijoje išėjusią

literatūros kritiką, kurią galėtų padauginti Universiteto spaustuovė. Deputatui dėkingi už paramą ne tik mokytojai, bet ir kiti rajono žmonės, kurių atžalos mokyklose trina suolus. Juk norint mokytis, reikia mokėti. O dabar žinių stokoja ne tik mokiniai — ir mokytojai. Džiaugiamės, kad deputato dėka galime užpildyti „baltas dėmes“ literatūros istorijoje.

Genovaitė BAGDONIENĖ

Ar tikrai nereikia muzikos mokytojų-chorvedžių

čia ji nereikalinga. Toks „savas“ žmogus rajonui naudingas. Nereikės skirti buto, greičiau prigis kolektyve. Kadru skyriaus darbuotojas švietime sakė netiesą. Muzikos mokytojų reikės. Štai „Nykštuko darželis neturi muzikos mokytojo, Aukštelkų nepilna vidurinė mokykla irgi. Reikėjo tik didesnės atidos ir rūpesčio. Dabar į gimtuosius namus sugrįš daugiau jaunų žmonių, nes aukštosios mokyklos atsisako skirstymo ir darbą reikės susirasti

patiems absolventams. Neatstumkime jų. Neišvykime darbo ieškoti svetur, kai čia jų laukia ir tėvų namai, ir vaikystės takai.

A. VANAGAITE

Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su autorių nuomone.

Netrunka prabėgti penkeri studijų metai ir jaunam žmogui, pasisukinėjusiam po didelius ir šviesius miestus, vėl atsirančia galimybė sugrįžti į gimtąją pastogę. Dabar užtelėjęs ir subrendęs jaunas žmogus galėtų atiduoti duoklę tėviškei. To ir tikisi, to ir sugrįžta. Tačiau ne visada geranoriškai sutinkamas. Kartais pareigūnai, tvarkantys kadru reikalus, abejingai ir net neatsakingai pasielgia su namo sugrįžusiu ir darbo ieškančiu — nereikia ir nereikės! Tokį sprendimą jauna mergaitė išgirdo švietimo skyriuje ir sausio 15 dieną. Susigūžusi ir sutrikusi ji siūlė avo paslaugas kitiems mokslo metams, bet pasirodo,

235120, Radviliškis,
Maironio 6
„KELIAS“

Spauda — iškilioji, apimtis 0,5 sp. lanko. Tiražas 2000 egz. Rinko ir spaudė Šiaulių valstybinės spaustuovės „Titnagas“ Radviliškio skyrius. V. Bernotėno 5. Užsak. Nr. 48.

Numerį spaudai parengė:
G. BAGDONIENĖ, J. JASAITIS,
A. STANČIKAS, S. ŽIAUNYTĖ.